

Брюксел, 29 януари 2021 г.
(OR. en)

5623/21

SOC 42
EMPL 30
ECOFIN 71
EDUC 22

БЕЛЕЖКА

От:	Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Изпълнение на препоръката на Съвета относно дълготрайната безработица: основни послания — Одобряване на съвместните основни послания на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила

Приложено се изпращат на делегациите основните послания на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно изпълнението на препоръката на Съвета от 15 февруари 2016 г. относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда, с оглед на тяхното одобряване.

Приложението към основните послания на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно изпълнението на препоръката на Съвета от 15 февруари 2016 г. относно интеграцията на дълготрайно безработните лица се съдържа в ADD 1 към документ 5623/21.

Комитетът на постоянните представители се приканва да препоръча на Съвета да одобри основните послания на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила относно изпълнението на препоръката на Съвета от 15 февруари 2016 г. относно интеграцията на трайно безработните лица.

Съвместен преглед от Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила на препоръката на Съвета относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда

Основни послания на Комитета по заетостта и Комитета за социална закрила

Третият преглед на препоръката на Съвета относно интеграцията на дълготрайно безработните лица на пазара на труда се състоя на 30 ноември 2020 г. Тъй като в препоръката Комитетът по заетостта се призовава да наблюдава изпълнението ѝ в тясно сътрудничество с Комитета за социална закрила по отношение на социалните услуги и предоставянето на подпомагане на доходите, този трети преглед беше извършен съвместно от двата комитета.

В прегледа от 2020 г. бяха разгледани въздействието на кризата, предизвикана от COVID-19, върху дългосрочно безработните лица, както и ответните действия на службите по заетостта и социалните служби във връзка с предоставянето на интегрирани услуги. Основните цели бяха да се покаже как държавите членки се справят с предизвикателствата, пред които са изправени дългосрочно безработните лица по време на първоначалните етапи на икономическата криза, и да се представят мерките, въведени с цел предотвратяване на увеличаването на дългосрочната безработица, както и възможните пътища за възстановяване. Макар ответните мерки на политиката в контекста на COVID-19 по отношение на службите по заетостта и социалните служби да се различават в отделните държави членки, при прегледа бяха установени няколко общи характеристики.

Що се отнася до службите по заетостта, най-неблагоприятно засегнати от кризата с COVID-19 бяха индивидуализираните консултации или профилиране, както и достъпът до и наличността на услугите. Регистрацията и предоставянето на интегрирани услуги са засегнати в най-малка степен (14 и 16 държави членки докладват липса на въздействие върху тези две функции). Поради съображения, свързани със здравето и безопасността, много държави членки докладваха за усилия за преминаване онлайн поне на част от подкрепата за заетостта на трайно безработните лица. Тези промени обаче са довели до смесени резултати, включително поради неравния достъп до онлайн услуги сред трайно безработните и неактивните лица, по-специално тези с по-ниски умения в областта на ИКТ. Освен това в контекста на нарастващия брой лица, които се регистрират в службите по заетостта, и на ограничения капацитет на персонала някои държави членки също така съобщават, че при намирането на работа и предоставянето на съответни услуги служителите на службите по заетостта обикновено отдават приоритет на лицата, които наскоро са преминали в безработица, тъй като има по-голяма вероятност те да си намерят работа.

По отношение на социалните служби прегледът показва, че пандемията е оказала отрицателно въздействие върху предоставянето на услуги, по-специално на онези, при които е необходим личен контакт. Въпреки че подкрепата за хората в най-уязвимо положение е запазена до известна степен, тя е съсредоточена главно върху достъпа и непрекъснатостта на предоставянето на обезщетения за социално подпомагане. Получателите на минимален доход са посочени от някои държави членки като една от приоритетните целеви групи. Регистрацията и интеграцията на услугите изглежда са най-слабо засегнати (като 18 държави членки докладват, че няма въздействие и върху двете функции). Някои държави членки положиха допълнителни усилия за подобряване на достъпа до обезщетения (например чрез облекчаване на условията за достъп, премахване на такси, провеждане на информационни кампании или използване на цифрови инструменти).

Информираността, индивидуалното консултиране или профилирането, както и непрекъснатостта на услугите най-често са били засегнати отрицателно. Въпреки това бяха докладвани някои добри практики като част от програмата за социално активизиране (като например седмичните контакти с бенефициерите бяха поддържани чрез различни канали в социалните медии или чрез насърчаване на доброволческите дейности за подпомагане на най-уязвимите граждани).

Повече от половината от държавите членки планират промени в административните процеси на публичните служби по заетостта (ПСЗ), по-специално по отношение на онлайн решенията и по-нататъшната интеграция на услугите. Почти всички държави членки са определили единно звено за контакт в рамките на своите ПСЗ или извън тях, което би могло да улесни координирането на подкрепата и предложенията, предоставяни на трайно безработните лица. Същевременно то би могло да допринесе за насърчаването на напреднали партньорства между ПСЗ и социалните служби за осигуряване на програми за социално активизиране и други инициативи, съчетаващи елементи на заетост и социално подпомагане. Такива напреднали партньорства, които включват съвместни цели и всеобхватни мерки и услуги, обаче са все още доста редки. Укрепването на подхода на единните звена за контакт може да спомогне за справяне с нарастващия натиск върху доставчиците на услуги. Укрепването на индивидуалните пътища за преодоляване на множеството пречки пред интеграцията на пазара на труда може да допринесе за предотвратяване на по-нататъшното увеличаване на дългосрочната безработица. Това изисква засилено сътрудничество между службите по заетостта и социалните служби. В подкрепа на този процес държавите членки се насърчават да доразвият програмите за взаимно обучение, включващи по-специално както ПСЗ, така и социалните служби.

Повечето държави членки разполагат с по-големи ресурси за справяне с дългосрочната безработица и неактивност в контекста на настоящата криза. Това доведе до непосредствени мерки, акцентиращи върху увеличаване на използването на онлайн услугите, разширяване на целевите групи и насочване към уязвимите групи. Много държави членки все още са в процес на планиране или прилагане на такива мерки, включително като част от своите планове за възстановяване и устойчивост, например мерки за подобряване на цифровите умения.

Несигурността по отношение на дългосрочните последици от продължаващата криза върху подкрепата за дългосрочно безработните лица също беше широко споделена, като се има предвид настоящият акцент върху реагирането главно на непосредствените последици от кризата върху загубата на работни места и запазването на заетостта. На този фон усилията за изпълнение на политиката в средносрочен и дългосрочен план ще трябва да се съсредоточат върху приключването на програмите и мерките, които бяха прекъснати или отложени поради пандемията от COVID-19, както и върху целевата комбинация от услуги за трайно безработните лица и тяхното интегрирано предоставяне.

Мониторингът на препоръката за дългосрочната безработица е подкрепен и с количествени данни, които се събират с помощта на държавите членки. Последният (трети) пълен цикъл на набиране на данни въз основа на рамката от показатели, разработена от Комитета по заетостта, беше осъществен през 2019 г. (към настоящите основни послания е приложено обобщение на резултатите). Този процес е съсредоточен върху изпълнението на споразумения за работна интеграция, постигнатите резултати в областта на заетостта и степента, в която те са устойчиви. Докато 14 държави членки са постигнали поне 95 % покритие през 2019 г., в 8 държави членки поне едно на всеки три лица, регистрирани за период от 18 месеца или повече, не е имало споразумение за работна интеграция. Показателите за проследяване, показващи положението на ползвателите на тези споразумения дванадесет месеца след започване на работата, могат да бъдат изчислени само за 16 държави. Резултатите от 2019 г. сочат, че 46,5 % от ползвателите на споразумения за работна интеграция, които са напуснали безработицата в резултат на започване на работа през 2018 г., все още са били наети 12 месеца по-късно (не непременно на същата работа) в сравнение с 50,1 % от лицата, напуснали през 2017 г., което показва спад. Като цяло държавите членки се насърчават да предприемат допълнителни стъпки за подобряване на качеството и пълнотата на събирането на данни и за подобряване на капацитета си за проследяване на развитието на хората, намерили работа.